

Najczęściej występujące nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone w trakcie realizacji i kontroli projektów współfinansowanych ze środków RPO WK-P

Wykaz skrótów:

IZ RPO WK-P	- Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko – Pomorskiego
RPO WK-P	- Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego
EFRR	- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
SIWZ	- Specyfikacja istotnych warunków zamówienia
PZP BZP	- Prawo Zamówień Publicznych - Biuletyn Zamówień Publicznych
DZ.U.WE	- Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich

Naruszenia stosowania Prawa zamówień publicznych (Pzp)

Naruszenia Pzp związane z przygotowaniem i wszczęciem postępowań do momentu otwarcia ofert

- 1) Naruszenie art. 7 ust. 1 w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych w zw. z § 1 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający od Wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane.

Zamawiający opisał warunki udziału w postępowaniu z naruszeniem zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania Wykonawców poprzez żądanie przedłożenia w ofertach wykazu potwierdzającego, że Wykonawcy „zrealizowali należycie, jako generalny wykonawca w okresie ostatnich 3 lat (zamiast 5), a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w

tym okresie, co najmniej 2 zamówienia obejmujące roboty o podobnym charakterze jednak wartość tych zamówień nie może być mniejsza niż 1,5 mln złotych brutto”.

- 2) Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazał, że Wykonawcy wraz z wykazem wykonanych robót budowlanych winni załączyć dokumenty potwierdzające ich należyte wykonanie, z tym zastrzeżeniem, że dokumenty te w swej treści winny zawierać rodzaj, wartość robót oraz rok realizacji („*pod uwagę będą brane tylko te dokumenty..*”). Należy jednakże wskazać, że powyższe zastrzeżenie nie jest zgodne z przyjętym w doktrynie i orzecznictwie warunkiem. Treść dokumentów potwierdzających należyte wykonanie robót budowlanych powinna potwierdzać należyte wykonanie umowy. Z treści referencji winno wynikać potwierdzenie należytego wykonania zamówienia, natomiast nie muszą one zawierać wyczerpującego opisu zakresu robót. *„W referencjach co do zasady nie opisuje się zakresu prac w sposób szczegółowy, wskazując jedynie na ich ogólny zarys. Wykonawca, zwracając się do wystawcy referencji o ich uzyskanie, nie może mieć wpływu na ich kształt, a nawet jeżeli w jakimś zakresie jest to możliwe, to ustalenie brzmienia referencji w taki sposób, aby odpowiadały one warunkom w różnych postępowaniach, nie jest realne. Wykonawcy w drodze własnego oświadczenia powinni tak opisać zakres świadczenia, aby zamawiający miał możliwość potwierdzić spełnienie warunku udziału w postępowaniu, a sama referencja ma jedynie dowieść należytego wykonania zamówienia. (...) Stąd wykonawcy w drodze własnego oświadczenia powinni tak opisać zakres świadczenia, aby zamawiający miał możliwość potwierdzić spełnienia warunku udziału w postępowaniu, a sama referencja ma jedynie dowieść należytego wykonania zamówienia”.* (wyrok KIO z dnia 03.04.2009 r. KIO/UZP 376/09).
- 3) Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zawarł wymóg, aby wykonawcy, którzy wspólnie ubiegają się o udzielenie zamówienia „muszą udokumentować, że łącznie spełniają warunki określone w art. 22 ust. 1 pkt 1-3 oraz każdy z wykonawców musi wykazać, że nie podlega wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy”. Do Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia stosuje się te same przepisy co do pojedynczego Wykonawcy odpowiednio. Co oznacza, że każdy z Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego musi udokumentować, że posiada uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności i nie podlega wykluczeniu z udziału w postępowaniu. Natomiast do oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych należy brać pod uwagę łączny potencjał techniczny i kadrowy Wykonawców wspólnie składających ofertę, ich łączne kwalifikacje i doświadczenie oraz łączną sytuację ekonomiczną i finansową.

- 4) Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia uregulował sposób przedłużania terminu związania ofertą niezgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy Pzp wskazując na wyjątkową i szczególną sytuację jako przyczynę przedłużenia ww. terminu. Ustawodawca dopuścił bowiem możliwość przedłużenia terminu związania ofertą samodzielnie również przez Wykonawcę. Przy czym Wykonawca nie jest ograniczany zarówno co do liczby przedłużeń terminu związania ofertą jak i czasu trwania tego okresu. Jednocześnie należy również nadmienić, iż Zamawiający ma prawo wnioskować o przedłużenie terminu związania ofertą bez podawania uzasadnienia (*„wykonawca samodzielnie lub na wniosek zamawiającego może przedłużyć termin związania ofertą...”*) – ustawa Prawo zamówień publicznych sprzed nowelizacji z września 2008 roku zezwalała na przedłużenie przez Zamawiającego terminu związania ofertą wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Natomiast obecnie takie obostrzenie w zakresie uzasadnienia przedłużenia terminu związania ofertą w stosunku do Zamawiającego nie występuje.
- 5) Zamawiający w treści rozdziału specyfikacji wskazał, że dokona odrzucenia oferty jeśli „Wykonawca w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie zgodzi się na poprawienie omyłki rachunkowej, o której mowa w art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy”. Natomiast zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 89 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawodawca przewidział termin 3-dniowy liczony od dnia doręczenia zawiadomienia.
- 6) Naruszenie art. 36 ust. 1 pkt 6 Pzp. Zamawiający w treści specyfikacji nie dokonał zróżnicowania dokumentów, które służą potwierdzeniu przez Wykonawców spełniania warunków udziału w postępowaniu od pozostałych dokumentów, jakich żądał od Wykonawców w tym postępowaniu a dotyczących: formy oferty na specjalnym formularzu, parafowanego wzoru umowy, danych dotyczących podwykonawców, opisu materiałów itp., które nie są dokumentami potwierdzającymi spełnienie warunków udziału, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, stanowiącym postawę do opisanie warunków udziału przez Zamawiającego. Warunkami udziału w postępowaniu są bowiem tzw. warunki podmiotowe, odnoszące się do właściwości Wykonawców biorących udział w postępowaniu w sprawie zamówienia publicznego. Natomiast pozostałe wymogi dot. dokumentów typu: formularz ofertowy i formularz cenowy nie stanowi dokumentu, który może podlegać uzupełnieniu. Bez wyraźnego wyróżnienia rodzajów dokumentów i określeniem ich funkcji, jakim mają służyć przy ocenie, nie jest możliwe dokonanie oceny i porównania złożonych ofert.

- 7) Naruszenie art. 25 ust.1 Pzp w zw. z § 1 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający od Wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą składać. Zamawiający w treści specyfikacji zawarł wymóg, by Wykonawcy ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego posiadali polisę ubezpieczeniową w zakresie prowadzonej działalności. Jednakże w żadnej części specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie wskazano żądania przedłożenia takiego dokumentu w ofertach, natomiast w trakcie dokonywania badania i oceny ofert, Zamawiający wystosował do dwóch Wykonawców wezwanie do uzupełnienia dokumentów wzywając ich m.in. do uzupełnienia przedmiotowej polisy. Wezwania w tym zakresie były niezasadne – specyfikacja nie zawierała bowiem żądania przedłożenia tego dokumentu w ofercie.
- 8) Naruszenie wymogu art. 41 pkt 7 PZP. W treści zamieszczonych ogłoszeń oraz w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia, stwierdzono brak opisu warunków udziału w postępowaniu oraz sposobu dokonywania oceny ich spełnienia. Zamiast ww. opisów warunków zamieszczono odesłanie do treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
- 9) Niezgodności w treści ogłoszeń oraz w SIWZ. Stwierdzono rozbieżne sformułowania dotyczące doświadczenia wykonawcy. Dla przykładu, zamawiający ww. dokumencie odmiennie określił spełnienie warunku polegającego na tym, że wykonawca musi wykazać doświadczenie w robotach bitumicznych o łącznej wartości 5 mln zł., natomiast w punkcie dotyczącym wykazu żądanych dokumentów od wykonawców, wartość robót bitumicznych określił na 3 mln zł.
- 10) Naruszenie wymogu art. 36 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia zażądał oprócz podania robót, które mają zostać zlecone oraz wartości podzleconych robót, również nazwy i dane dotyczące podwykonawców (o ile na etapie składania przez Wykonawcę oferty, powyższe dane są już przez niego znane) oraz doświadczenia podwykonawcy w podobnej pracy. Powyższy wymóg jest niezgodny z treścią art. 36 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, który zezwala wyłącznie na żądania przez Zamawiającego wskazania przez Wykonawcę jaką część zamówienia zamierza on powierzyć do wykonania podwykonawcom.
- 11) Zamawiający nie zawarł w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu przez Wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego. Umieszczenie przedmiotowego opisu dokonywania oceny wymaga bezwzględnie art. 36 ust.1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień

publicznych, wskazujący na niezbędne minimum jakie musi zawierać specyfikacja istotnych warunków zamówienia.

- 12) Zamawiający w treści ogłoszenia o zamówieniu wskazał, że aktualny odpis z właściwego rejestru (aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej), aktualne zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego oraz właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (KRUS) oraz aktualne informacje z Krajowego Rejestru Karnego są dokumentami potwierdzającymi spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez Zamawiającego. Powyższe dokumenty nie są dokumentami o charakterze przedmiotowym lecz służą potwierdzeniu, że Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, których opisu dokonał Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
- 13) Treść ogłoszenia o zamówieniu opublikowanego w Biuletynie Zamówień Publicznych nie zawiera wszystkich obligatoryjnych elementów, o których stanowi art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych. Beneficjent nie umieścił w przedmiotowym ogłoszeniu informacji o sposobie dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu. Poza tym, ogłoszenie o wszczęciu postępowania zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego oraz na tablicy ogłoszeń nie zawiera informacji wynikającej z art. 40 ust. 6 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. informacji o dniu zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.
- 14) Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wymienił i opisał, jakie oświadczenia i dokumenty mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu. Informacje te zostały również zamieszczone w ogłoszeniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych, w ogłoszeniu zamieszczonym na stronie internetowej Beneficjenta oraz w ogłoszeniu wywieszonym na tablicy ogłoszeń w siedzibie Beneficjenta. W trakcie kontroli stwierdzono, że w/w informacje podane w Specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ww. ogłoszeniach nie są ze sobą spójne. Rozbieżności polegają w szczególności na:
  - a. różnym sposobie potwierdzenia warunku znajdowania się przez wykonawcę w sytuacji ekonomiczno-finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia. W Specyfikacji zamawiający oprócz informacji banku lub kasy oszczędnościowo kredytowej (...) zażądał również przedłożenia przez wykonawcę sprawozdania finansowego albo jego części, a jeżeli podlega ono badaniu przez biegłego rewidenta zgodnie z przepisami o rachunkowości również z opinią odpowiednio o badanym sprawozdaniu albo jego części, a w przypadku wykonawców niezobowiązanych do sporządzenia sprawozdania

finansowego innych dokumentów (...). Natomiast w ogłoszeniach opublikowanych j/w zamawiający zawarł wymóg przedłożenia wyłącznie informacji banku lub kasy oszczędnościowo kredytowej (...).

- b. nieprecyzyjnym sformułowaniu potwierdzenia doświadczenia zawodowego wykonawcy. Beneficjent w ogłoszeniach zapisał, że wykonawca na potwierdzenie wymienionego warunku udziału w postępowaniu winien przedstawić wykaz wykonanych robót polegających na ułożeniu nawierzchni z MMB BA i powierzchniowego utrwalenia emulsją asfaltową i grysami o powierzchni odpowiadającej przedmiotowi zamówienia, natomiast w Specyfikacji doprecyzował zapis, wskazując że należy ponadto dołączyć dokumenty potwierdzające, że roboty zostały wykonane należycie (referencje).

15) Treść ogłoszenia zamieszczona w siedzibie zamawiającego tj. na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej, zawierała jedynie zacytowane warunki art. 22 ust. 1 pkt 1-3 Pzp tj.:

- a. posiadają uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień;
  - b. posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz dysponują potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia lub przedstawia pisemne zobowiązanie innych podmiotów do udostępnienia potencjału technicznego i osób zdolnych do wykonania zamówienia;
  - c. znajdują się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia;
- bez ich konkretyzacji.

Natomiast w ogłoszeniu zamieszczonym Dz.U.U.E. zamawiający szczegółowo opisał warunki podmiotowego uczestnictwa w zakresie warunków finansowych tj. zdolności ekonomicznej i finansowej, a mianowicie: przychód netto ze sprzedaży nie mniejszy niż 100 mln zł, płynność bieżąca wg wskaźnika nie mniejsza niż 1, dysponowanie własnymi środkami lub zdolnościami kredytowymi nie mniejszymi niż 50 mln zł. W zakresie zdolności technicznej szczegółowy opis dotyczył zarówno potencjału technicznego jak i doświadczenia. Powyższe rozbieżności naruszają wymóg art. 40 ust 6 pkt 2 Pzp, który stanowi :

Ogłoszenie o zamówieniu, odpowiednio zamieszczane lub publikowane w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim lub w inny sposób nie może zawierać informacji innych niż zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych, a w przypadku, o którym mowa w ust. 3, innych niż przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. Zamawiający jest obowiązany do zawarcia już w ogłoszeniu (dotyczy ten wymóg wszystkich ogłoszeń) opisu warunków udziału w

postępowaniu oraz opisu sposobu dokonywania oceny ich spełniania. Podyktowane jest to tym, iż wykonawcy powinni mieć możliwość dokonania oceny i podjęcia decyzji co do udziału w postępowaniu już w jego pierwszej fazie bez względu na źródło informacji tj. ogłoszenie na stronie czy przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji WE.

- 16) Specyfikacja istotnych warunków zamówienia w sposób niewyczerpujący (lakoniczny) odnosi się w swojej treści do pouczenia przysługującego wykonawcom w zakresie prawa do korzystania ze środków odwoławczych. Beneficjent w treści pouczenia podaje wyłącznie, że „w toku postępowania o udzielenie zamówienia Wykonawcom (...) przysługują środki ochrony prawnej przewidziane w Dziale VI ustawy Pzp”. Powyższy sposób dokonania pouczenia tj. przez wskazanie jedynie regulacji ustawowej, nie wypełnia dyspozycji art. 36 ust. 1 pkt. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych. Nieodzownym minimum w tym zakresie jest wskazanie terminu i podmiotu, do którego są wnoszone przysługujące wykonawcom środki ochrony prawnej oraz wskazanie na konieczność wykazania interesu prawnego.
- 17) Zamawiający w treści specyfikacji wskazał na możliwość zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego po terminie związania ofertą, pod warunkiem, że Zamawiający przekaze wykonawcom informacje o wyborze oferty przed upływem terminu związania ofertą, a Wykonawca wyrazi zgodę na zawarcie umowy na warunkach określonych w ofercie. Ww. warunek umieszczony w specyfikacji stanowi odzwierciedlenie zapisu art. 94 ustawy w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 4 września 2008r. Obowiązująca w czasie wszczęcia postępowania ustawa Prawo zamówień publicznych nie zawiera przepisu przewidującego możliwość zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego na ww. zasadach. Zawarcie umowy po terminie związania ofertą jest możliwe – ustawa Prawo zamówień publicznych daje Zamawiającemu prawo zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego z wybranym Wykonawcą po upływie terminu związania ofertą, jeśli Wykonawca wyraża w tym zakresie taką wolę.
- 18) Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarł zastrzeżenie, że „złożenie przez wykonawcę fałszywych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub nierzetelnych oświadczeń mających istotne znaczenie dla prowadzonego postępowania spowoduje wykluczenie wykonawcy z dalszego postępowania z zastrzeżeniem art. 26 ust. 3”. Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, przedłożenie przez Wykonawcę nieprawdziwych informacji mających wpływ na wynik prowadzonego postępowania powoduje wykluczenie Wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, nie zachodzą bowiem w tym

wypadku podstawy do wezwania Wykonawcy składającego takie informacje do uzupełnienia złożonych dokumentów na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

- 19) Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wskazał, że oferta składana przez Wykonawców wspólnie *„winna zawierać wszystkie dokumenty, oświadczenia i informacje dla każdego partnera z osobna, pozostałe zaś składane są wspólnie”*. Należy wskazać, że zastrzeżenie nie jest prawidłowe bowiem każdy z osobna winien złożyć również dokument, o którym mowa w specyfikacji tj. – aktualny odpis z właściwego rejestru lub aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, polisa lub inny dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej.
- 20) Zamawiający w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazał, że „dokumenty te są składane w formie oryginału, odpisu, wypisu, wyciągu lub kopii przetłumaczonej na język polski”. Natomiast zgodnie z treścią Rozporządzenia w sprawie rodzajów dokumentów § 4 ust. 1 dokumenty są składane w formie oryginału lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę. Pozostałych form składanych przez podmioty zagraniczne dokumentów Rozporządzenie nie przewiduje.
- 21) Zamawiający w treści specyfikacji wskazał, że *„jeżeli Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast aktualnego odpisu z właściwego rejestru albo aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, przedstawia dokument wystawiony w kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, potwierdzający że nie otwarto jego likwidacji ani nie ogłoszono upadłości”*. W dalszej części zapisu dotyczącego dokumentów składanych przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą Zamawiający również odniósł się jedynie do aktualnego odpisu. Należy wskazać, iż w tym wypadku Zamawiający dokonał naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych poprzez nie wskazanie, iż w zakresie dokumentów, (aktualne zaświadczenie właściwego naczelnika Urzędu Skarbowego oraz właściwego oddziału ZUS lub KRUS) dopuszczalne jest złożenie dokumentów wystawionych w kraju, w którym Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, które będą potwierdzały odpowiednio, że Wykonawca nie zalega z uiszczaniem podatków, opłat, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne albo, że uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu. Nie

wskazanie przez Zamawiającego możliwości złożenia dokumentów, o których mowa wyżej stanowi naruszenie ustawy w zakresie ograniczenia zasady zachowania uczciwej konkurencji poprzez niedopuszczenie możliwości złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie wskazanych przez Zamawiającego warunków udziału w postępowaniu przez podmioty zagraniczne.

- 22) Zamawiający w Specyfikacji istotnych warunków zamówienia określił, że *„wadium w formie gotówkowej powinno się znaleźć na koncie zamawiającego do dnia 20.03.2009 r.”* – termin składania ofert w przedmiotowym postępowaniu wyznaczono na dzień 23 marca 2009 r. Wyznaczony przez zamawiającego termin pozostaje w sprzeczności z art. 45 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, który stanowi, że wadium w postępowaniu wnosi się przed upływem terminu składania ofert. Zgodnie bowiem z poglądem ukształtowanym w orzecznictwie, termin „wniesienie” oznacza uznanie kwoty wadium przez rachunek zamawiającego, liczy się tu konkretna data, a nawet chwila (godzina, minuta). W związku z powyższym wadium zabezpieczające ofertę wniesione pomiędzy 20 marca a 23 marca 2009 r. godz. 11.00 (przed otwarciem ofert) zostałyby wniesione prawidłowo.
- 23) W postępowaniu Zamawiający błędnie wyliczył okres związania ofertą. Podał mianowicie, że 30-dniowy termin związania ofertą upływa 18 czerwca 2008 r. (składanie ofert w postępowaniu wyznaczono do 19 maja 2008r), podczas, gdy prawidłowo obliczony termin to 17 czerwca 2008r. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że zgodnie z art. 85 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych wymieniony wyżej termin jest terminem liczonym wyjątkowo, to znaczy bieg terminu związania ofertą rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert.
- 24) W treści specyfikacji termin wykonania zamówienia - znalazły się dodatkowe informacje o możliwości wstrzymania robót w okresie 1.12.2009 r. do 31.03.2010 r. Należy nadmienić, iż w art. 36 ust.1 pkt 4 (dot. treści specyfikacji) oraz art. 41 pkt 6 (dot. treści ogłoszenia) w swoim brzmieniu są identyczne i definiują termin wykonania zamówienia jednakowo. Decyzję o wstrzymaniu robót, zgodnie z zapisem specyfikacji podejmowały wspólnie strony umowy.
- 25) W treści ogłoszenia zamieszczonego w Dz.U.U.E stwierdzono brak informacji o możliwości udzielenia zamówień uzupełniających. Powyższa informacja została ujęta w ogłoszeniu zamieszczonym w siedzibie zamawiającego i na stronie internetowej ze wskazaniem procentowym zamówień uzupełniających. Powyższe narusza wymóg

również art. 40 ust. 6 pkt 2 Pzp, poprzez zawarcie w ogłoszeniu o zamówieniu, odpowiednio zamieszczanym lub publikowanym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim lub w inny sposób, informacji innych, niż przekazane UOPWE.

- 26) W specyfikacji istotnych warunków zamówienia w punkcie istotne postanowienia umowy, zawarto zapis dopuszczający zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, natomiast nie określono warunku, w wyniku którego zaistniała zmiana będzie dopuszczalna. Zamawiający wskazał jedynie możliwość zwiększenia lub zmniejszenia zakresu robót nie podając warunku podjęcia tej zmiany polegającej na zwiększeniu lub zmniejszeniu zakresu robót (w tym wypadku zmniejszenie lub zwiększenie jest skutkiem a nie przyczyną - warunkiem). Powyższe narusza wymóg art. 144 ust. 1 Pzp zakazującego zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu lub specyfikacji oraz określił warunki takiej zmiany. Dla dochowania ww. wymogu konieczne zatem jest określenie poza warunkami również zakresu zmian przyszłej modyfikacji.

Naruszenia Pzp związane z otwarciem, oceną i wyborem najkorzystniejszej oferty

- 1) Naruszenie art. 91 ust.3 Pzp w zw. z art.7 ust.1. Stosowanie niedozwolonych ustawą Prawo zamówień publicznych przy ocenie ofert, kryteriów oceny ofert w postaci doświadczenia potwierdzonego referencjami, któremu przyznawano wagę.
- 2) Członkowie komisji przetargowej oraz kierownik Zamawiającego złożyli oświadczenia na drukach ZP-11 z datą późniejszą o kilka dni od daty otwarcia ofert w tym postępowaniu. Badanie i ocena ofert złożonych w tym postępowaniu miała miejsce w okresie 2 tygodni. Wskazane powyżej osoby winny stwierdzić występowanie bądź brak okoliczności, o których mowa w art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych najpóźniej w momencie otwarcia ofert.
- 3) Zamawiający nie dochował zasady niezwłoczności w dokonaniu czynności polegającej na publikacji ogłoszenia o udzielonym zamówieniu wynikającej z art. 95 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, który stanowi, że „...zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w *Biuletynie Zamówień Publicznych*”.

- 4) Zamawiający przesyłając pisma wzywające do uzupełnienia dokumentów oraz informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej z jednym z Wykonawców dokonywał wymiany korespondencji drogą elektroniczną, z pozostałymi natomiast faksem. Nadmienić należy, że w przypadku skorzystania z przekazywania korespondencji drogą elektroniczną, Zamawiający winien przewidzieć ten sposób w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do dyspozycji art. 27 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 5) Zamawiający w Specyfikacji istotnych warunków zamówienia określił, że zamówienie zostanie udzielone wykonawcy, który zaproponuje najniższą cenę. Postępowanie dot. wyboru najkorzystniejszej oferty (czynności komisji przetargowej) było sprzeczne z ww. przyjętym kryterium. Ponieważ w trakcie oceny ofert, kryteriami wyboru najkorzystniejszej oferty, były zarówno ceną jaki zaproponowana przez wykonawcę gwarancją. Powyższe narusza wymóg art. 91 ust.1 Pzp.
- 6) Według zapisów zamieszczonych w protokole ZP wartość szacunkowa zamówienia oraz kwota, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia bezpośrednio podana przed otwarciem ofert jest identyczna. O ile zgodnie z art. 32 ustawy Prawo zamówień publicznych, wartość zamówienia stanowi szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, o tyle zgodnie z poglądem ugruntowanym w orzecznictwie, kwota bezpośrednio podana przed otwarciem ofert jest sumą wartości szacunkowej oraz podatku od towarów i usług (VAT).
- 7) Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty zamieszczona odpowiednio: na stronie internetowej Beneficjenta, na tablicy ogłoszeń w siedzibie oraz wysłana do Wykonawców biorących udział w postępowaniu nie zawiera wszystkich elementów nakazanych ustawowo. W treści ogłoszenia brak jest informacji wymaganych art. 92 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 92 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, tzn. zamawiający nie podał nazw, siedzib i adresów wykonawców, którzy złożyli oferty, streszczenia oceny i porównania złożonych ofert zawierającego punktację przyznaną ofertom oraz nie wpisał uzasadnienia wyboru najkorzystniejszej oferty.
- 8) We wzorze umowy o wykonanie robót budowlanych załączonym do Specyfikacji istotnych warunków zamówienia widnieją zapisy, których nie zawiera zawarta umowa np. „Wykonawca po wykonaniu robót sporządzi kosztorys powykonawczy i przekaże go Zamawiającemu najpóźniej w dniu odbioru końcowego robót”, oraz wymóg „posiadania dodatkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu nie wykonania lub

nienależytego wykonania przedmiotu umowy (odpowiedzialność kontraktowa), wartość dodatkowego ubezpieczenia wynosić będzie nie mniej niż 300.000,00 zł polisę lub inny dokument dotyczący ubezpieczenia z tytułu nie wykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy Wykonawca złoży do Zamawiającego najpóźniej w dniu zawarcia niniejszej umowy, wszystkie koszty związane z zawarciem ww. umowy ubezpieczenia oraz opłacania składek ubezpieczeniowych obciążają wyłącznie Wykonawcę”. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że treść umowy oraz treść projektu umowy dołączonego do Specyfikacji winna być ze sobą tożsama.

Naruszenie Pzp w zakresie realizacji umowy o udzielenie zamówienia publicznego

- 1) Zamawiający udzielił zamówienia dodatkowego na wykonanie robót budowlanych w formie aneksu do umowy w sprawie zamówienia podstawowego z pominięciem trybu zamówienia z wolnej ręki zgodnie z dyspozycją art. 67 Pzp. Udzielenie zamówienia na wykonanie robót dodatkowych stanowi odrębną procedurę udzielenia zamówienia. Zlecenie zamówienia na wykonanie robót dodatkowych poprzez podpisanie aneksu do umowy podstawowej stanowi poszerzenie zakresu zamówienia podstawowego, niedopuszczalne w świetle ustawy Prawo zamówień publicznych. W związku z powyższym Zamawiający winien zawrzeć odrębną umowę na wykonanie zamówienia dodatkowego.
- 2) W treści ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, w części dotyczącej wskazania czy zamieszczenie ogłoszenia jest obowiązkowe czy też nieobowiązkowe, Zamawiający wskazał, iż zamieszczenie tego ogłoszenia nie jest obowiązkowe. Natomiast brzmienie ustawy Prawo zamówień publicznych nakazuje w trybie zapytania o cenę również upublicznienie faktu udzielenia zamówienia.
- 3) Zamawiający udzielił zamówienia w trybie z wolnej ręki na podstawie sporządzonego protokołu konieczności, wskazującego na to, iż niezbędnym jest wykonanie robót dodatkowych we wskazanym tam zakresie. Nie zostało natomiast w treści uzasadnienia zarówno protokołu konieczności, jak i wniosku o zatwierdzenie postępowania wykazane spełnienie wszystkich przesłanek, o których mowa w treści art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Nieprawidłowości w zamówieniach publicznych stwierdzonych przez audytorów Komisji Europejskiej, dla których podstawą prawną jest orzecznictwo ETS oraz zasady ogólne Traktatu WE (równe traktowanie, proporcjonalność, przejrzystość, zakaz dyskryminacji).

- 1) Wymóg dysponowania potrzebnym do realizacji zamówienia sprzętem (urządzeniami lub maszynami) już na etapie składania ofert jest przedwczesne. Zamawiający może żądać jedynie, by oferenci dowiedli, że będą dysponowali określonymi urządzeniami na moment realizacji zamówienia, a nie już podczas procedury przetargowej.
- 2) Ograniczenia dotyczące podwykonawstwa.
Zamawiający nie może wskazywać w SIWZ, że tylko ograniczony zakres prac (np. tylko 30% całkowitej wartości prac) można zlecić podwykonawcom. Nie może także zamawiający żądać, aby oferty zawierały informacje o dokładnym zakresie i wartości prac, które zostaną zlecone podwykonawcom oraz nazw konkretnych podwykonawców. Takie ograniczenia utrudniają swobodną konkurencję. Zamawiający nie może wykluczyć całkowicie możliwości zlecenia prac podwykonawcom, a dodatkowo ograniczenie zawsze powinno wynikać ze specyfiki zamówienia.
- 3) Zmiany informacji z ogłoszenia o przetargu bez publikacji sprostowania.
Zamawiający zmienił ważne elementy ogłoszenia o przetargu (np. przedłużył termin składania ofert i zakończenie prac) nie publikując korekty w Dzienniku Urzędowym UE. Powyższa sytuacja jest sprzeczna z zasadami przejrzystości i równego traktowania potencjalnych oferentów.
- 4) W ogłoszeniu o przetargu brak informacji o tym, jak oferenci z zagranicy mogą dokumentować spełnianie niektórych z warunków udziału w postępowaniu przy jednoczesnym opublikowaniu jakie dokumenty powinni składać oferenci krajowi. Ogłoszenie o zamówieniu nie zawierało informacji o tym, że oferenci z innych państw członkowskich mogli dostarczyć pewne dokumenty, takie jak wyciąg z Krajowego Rejestru Karnego, ZUS, Urzędu Skarbowego, wydane zgodnie z systemami prawnymi ich państw pochodzenia, co w rezultacie mogło mieć efekt zniechęcający lub dyskryminacyjny.
- 5) Ograniczenia dotyczące konsorcjów. Zamawiający nie może ograniczyć możliwości spełnienia niektórych warunków udziału w postępowaniu przez wszystkich członków

konsorcjum łącznie (np. poprzez wskazanie, że kryterium „wymagany średnioroczny dochód w ostatnich trzech latach na poziomie co najmniej 20 mln PLN” ma być spełnione przez wszystkich członków konsorcjum łącznie, lecz co najmniej w 50% przez lidera konsorcjum o co najmniej w 5% przez pozostałych członków). Takie ograniczenie jest sprzeczne z celem, dla którego powołuje się konsorcjum, tj. połączenia ze sobą środków poszczególnych członków konsorcjum tak, aby mogli wspólnie spełnić warunki uczestnictwa w przetargu.

- 6) Nieuprawnione rozbitcie kontraktów w celu obejścia przepisów. Beneficjent dokonał podziału robót związanych z budową systemu wodociągowego i kanalizacyjnego na pięć kontraktów. Wartość zamówienia obejmująca pięć kontraktów przekraczała unijne progi w zakresie zamówień publicznych, natomiast poszczególne kontrakty nie przekraczały wspólnotowych wartości progowych w zakresie zamówień publicznych. W ocenie audytorów KE doszło do niedozwolonego podzielenia zamówienia, co doprowadziło do obejścia przepisów.
- 7) Brak wystarczającego uzasadnienia dla zastosowania procedury przyspieszonej. Zamawiający zastosował ograniczoną procedurę przyspieszoną z terminem 15 dni na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu (zamiast standardowego terminu wynoszącego 37 dni) oraz z 10 dniowym terminem składania ofert (zamiast standardowego terminu wynoszącego 40 dni). Zamawiający argumentował, że krótsze terminy były konieczne w celu realizacji swojego (rocznego) budżetu oraz niedopuszczenia do utraty finansowania z funduszy unijnych. W opinii KE przyspieszając tę procedurę i skracając standardowe terminy zamawiający mógł zniechęcić niektórych potencjalnych oferentów do złożenia ofert. Zastosowanie procedury przyspieszonej mogło zatem w znacznym stopniu ograniczyć konkurencję. Jednocześnie obowiązek wykonania budżetu oraz obawa przed utratą dofinansowania nie można rozumieć jako „pilnej konieczności” udzielenia zamówienia.
- 8) Brak wystarczającego uzasadnienia dla zastosowania procedury negocjacji bez ogłoszenia. Zamówienie na dostawę sprzętu komputerowego zostało udzielone w ramach negocjacji bez ogłoszenia. Zamawiający argumentował, że zastosowanie tej procedury było uzasadnione z następujących powodów:
  - a. pomiędzy etapem składania wniosku o dofinansowanie a decyzją o przyznaniu dotacji minęło wiele czasu, co uniemożliwiło ukończenie projektu do końca 2004 r. z zachowaniem standardowych terminów przewidzianych w ustawie Pzp,

- b. powyższe okoliczności nie zaistniały z winy zamawiającego i nie były możliwe do przewidzenia. To uzasadnienie nie stanowi pilnej potrzeby udzielenia zamówienia niewynikającej z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie można było wcześniej przewidzieć, dopuszczających zastosowanie procedury negocjacji bez ogłoszenia.
- 9) Brak wystarczającego uzasadnienia dla udzielenia dodatkowego zamówienia w trybie z wolnej ręki. Po podpisaniu umowy z wykonawcą, beneficjent wprowadził zmiany do pierwotnego projektu (aneksem do umowy o dofinansowanie rozszerzono zakres przedmiotowy oraz wartość projektu). W związku z tym umowa pomiędzy beneficjentem a wykonawcą wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego została zmieniona na mocy art. 67 ust. 5 Pzp, który pozwala na udzielenie dodatkowych zamówień (nieobjętych zamówieniem podstawowym) z wolnej ręki na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. Zdaniem audytorów, zmiana pierwotnego zakresu projektu nie stanowi przesłanki udzielenia zamówienia dodatkowego w trybie z wolnej ręki wykonawcy zamówienia, jaka jest wskazana w art. 67 ust 5 Pzp (zamówienia dodatkowe niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia). Podstawa prawna: przepisy dotyczące przesłanek wyboru trybów niekonkurencyjnych, Wytoczne UZP dotyczące przesłanek wyboru trybów niekonkurencyjnych.
- 10) Obowiązkowe członkostwo w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa.
Powyższe ustalenie wynika z faktu, że zapisy dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych zostały implementowane do polskiego systemu prawa z opóźnieniem. Zatem nieprawidłowością (systemową) będzie formułowany przez zamawiającego wymóg obowiązkowego uczestnictwa w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa jedynie w postępowaniach wszczętych w okresie od 20 października 2007 r. (data wejścia w życie Dyrektywy) do 13 grudnia 2008 r. (wejście w życie nowelizacji przepisów krajowych – o wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych i Prawa budowlanego). Podstawa prawna: ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów oraz ustawy - Prawo budowlane (Dz.U.2008.210.1321).

Inne nieprawidłowości stwierdzone przez audytorów Komisji Europejskiej

- 1) Brak odpowiednich obliczeń w celu sprawdzenia czy projekt przyniesie przychód netto.
- 2) Kara umowna nałożona przez beneficjenta na wykonawcę nie została potrącona z wydatków zadeklarowanych do KE. Kara umowna należy do kategorii „przychodu, o który pomniejsza się kwotę podlegającą współfinansowaniu z EFRR”.
- 3) Niespełnienie wymogu zgłoszenia dużego projektu. Instytucja podpisała umowę z beneficjentem. Wartość umowy o dofinansowanie była mniejsza niż kwoty określające duże projektu. Następnie podpisano aneks do umowy, zwiększający całkowitą wartość projektu wyrażoną w PLN. Ponieważ zwiększyła się całkowita wartość projektu, należało zdaniem audytorów KE ponownie przeliczyć wartość projektu wyrażoną w EUR, po kursie z daty podpisania aneksu. W analizowanym przypadku, zaktualizowana wartość projektu przekroczyła próg wyznaczony dla „dużych projektów”.
- 4) Brak informacji o dofinansowaniu z EFRR w ogłoszeniu o zamówieniu.
- 5) Brak informacji o dofinansowaniu z EFRR w umowie z wykonawcą.
- 6) Beneficjent został podwykonawcą jednego z zamówień realizowanych w ramach zamówienia. Kwota, na którą opiewała umowa podwykonawstwa, a która doprowadziła w rezultacie do zmniejszenia kwoty, jaką beneficjent ostatecznie zapłacił za realizację zamówienia, stanowiła wydatek niekwalifikowalny. W rzeczywistości stanowiło to ograniczenie przedmiotu zamówienia.

Nieprawidłowości i uchybienia wynikające ze stosowania Wytycznych IZ RPO WKP (...) w stosunku do których Beneficjenci nie są zobowiązani do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie wyboru dostawców i wykonawców

- 1) Brak załącznika F „Wzór opisu udzielonego zamówienia” wskazującego sposoby dokonania zakupów oraz kontrahentów beneficjenta, brak potwierdzenia przekazania zapytań ofertowych, błędne wpisanie w treści załącznika niewłaściwej wysokości ceny oferowanej – wskazany błąd wynikał z omyłki pisarskiej.
- 2) Brak potwierdzeń skierowania zapytania ofertowego.
- 3) Brak potwierdzeń otrzymania ofert handlowych (np. e-maili, podpisów dostawców).
- 4) Brak co najmniej trzech ofert handlowych.
- 5) Przedstawione protokoły wyboru dostawców nie zawierały kwot szacunkowych przedmiotowych zamówień.

<p style="text-align: center;">Nieprawidłowości i uchybienia dotyczące rzeczowo-technicznego wykonania projektu, wskaźników produktu i rezultatu</p>

- 1) Nieterminowe zawiadamianie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o rozpoczęciu i zakończeniu robót z naruszeniem zapisów Decyzji pozwolenia na budowę.
- 2) Brak tożsamyh zapisów pozwalających na jednoznaczną identyfikację zakupionych środków trwałych – np. urządzeń, ujętych na fakturach VAT, umowach sprzedaży, dostaw, protokołach zdawczo-odbiorczyh, deklaracjach zgodności WE.
- 3) Brak tabliczek znamionowych pozwalających na identyfikację zakupionych środków trwałych – np. urządzeń.
- 4) Niezgodaś danych zawartych na tabliczkach znamionowych środków trwałych z danymi wskazanymi na fakturach VAT, umowach sprzedaży, dostaw, protokołach zdawczo-odbiorczyh, deklaracjach zgodności CE.
- 5) Brak zamieszczonej daty, brak podpisów na umowach sprzedaży, dostaw, protokołach zdawczo-odbiorczyh, kartach gwarancyjnych i certyfikatach.

- 6) Brak posiadania przez Beneficjenta oryginałów dokumentów: umów sprzedaży, dostaw, protokołów zdawczo-odbiorczych itp.
- 7) Wykonanie robót budowlanych (adaptacji pomieszczenia, budowy drogi) o powierzchni/długości mniejszej niż zakładana w umowie i wniosku, a więc nie zrealizowali w pełni wskaźnika produktu.
- 8) Nie osiągnięcie przez Beneficjentów wskaźników planowanych rezultatów w zakresie przyrostu wartości sprzedaży przedsiębiorstw wspieranych, przyrostu wartości sprzedaży na rynku międzynarodowym, przewidywanej całkowitej liczby bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy (EPC).
- 9) Zmiany dotyczące wykorzystanych materiałów oraz lokalizacji ich montażu w stosunku do przyjętego projektu budowlanego. Zmiany dotyczyły ścianek czołowych przepustów pod zjazdami tj. dokumentacja wskazywała na wykonanie ścianek z betonu B20 natomiast ścianki oporowe wykonano z kostki betonowej. Powyższe zmiany wprowadzono mimo braku zgody zamawiającego.
- 10) Dokumentacja powykonawcza nie zawiera dokumentów potwierdzających stosowanie materiałów zgodnych z projektem budowlanym i kosztorysem ofertowym np. brak zastosowania do skrapianie podbudowy drogi mieszanki nieasfaltowej średniorozapadowej lub upłynnionego asfaltu średnioodparowywalnego, co w związku z powyższym wskazuje na niewykonanie tych czynności zgodnie z projektem i kosztorysem ofertowym, a zatem naliczenie pozycji było bezzasadne.
- 11) Zmiany dotyczące lokalizacji zjazdów oraz wykonanie dodatkowych zjazdów poza projektem zatwierdzonym przez decyzję pozwolenia na budowę.
- 12) Rozbieżności w rozliczeniu materiałów i robót. W kosztorysie powykonawczym naliczono np. 200 godzin pompowania wg książki wpompowań, której w dokumentacji powykonawczej nie przedłożono. Również kierownik budowy w opinii technicznej nie ujął tej pozycji. W związku z powyższym naliczenie 200 godzin było niezasadne i spowodowało obniżenie wypłaconej kwoty dofinansowania.
- 13) Posiadanie nieaktualnych aprobat technicznych lub ich brak (dot. słupków prowadzące drogowe, znaków drogowych itp)
- 14) Brak protokołów badania szczelności kanalizacji.

- 15) Brak decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji w zakresie badanie i oddziaływania hałasu.

Nieprawidłowości i uchybienia dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych i zapisów ewidencji księgowej

- 1) Na kartach środka trwałego brak adnotacji informującej o numerze projektu w ramach którego zakupiono urządzenia.
- 2) Nieterminowe wystawianie dokumentu OT dotyczące przyjęcia środka trwałego do końca miesiąca, w którym nastąpił odbiór końcowy na podstawie protokołu odbioru i przekazania do eksploatacji. Powyższe narusza wymogi art. 24 ust. 5 pkt. 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone na bieżąco, jeżeli zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej są sporządzane przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec miesiąca.
- 3) Błędnie wpisywany nr projektu na dokumencie OT.
- 4) niespójności w księgowaniach wydatków ponoszonych w ramach projektu w zakresie stosowania paragrafów.
- 5) Nieprzestrzeganie postanowień Załącznika nr 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z dnia 27 czerwca 2006 r.).
  - a) paragrafu 6058
Finansowanie programów i projektów ze środków funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz z funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną. Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji przedsięwzięć w ramach danego programu lub projektu finansowanego ze środków z funduszy strukturalnych,

Funduszu Spójności lub Europejskiego Funduszu Rybackiego, z wyjątkiem wydatków oznaczonych cyfrą 9. Symbol ten stosuje się również do oznaczenia wydatków ponoszonych na finansowanie Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, z udziałem funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną. Przy zastosowaniu tej cyfry ujmuje się również wydatki, których źródłem finansowania jest pożyczka na prefinansowanie z budżetu państwa,

- b) paragraf 6059 uwzględniony we wniosku o dofinansowanie wkład własny beneficjenta.

Współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz z funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną). Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wydatków ponoszonych w trakcie realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz z funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną, stanowiących krajowy wkład publiczny w realizację programu lub projektu. Źródłem finansowania tych wydatków mogą być na przykład środki pochodzące z budżetu państwa (z wyłączeniem środków otrzymanych z tytułu pożyczki na prefinansowanie) bądź środki własne jednostek sektora finansów publicznych”),

- c) paragraf 6050 pozostałe wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach inwestycji.

Przykład:

Na podstawie przedstawionych zespołowi kontrolującemu wydruków z wyodrębnionej ewidencji księgowej stwierdzono błędnie zaksięgowane w 2009 r. kwoty związanych z nadzorem budowlanym – wydatek na ten cel nie został uwzględniony we wniosku o dofinansowanie, a został zaksięgowany wg podziałki klasyfikacyjnej: 600.60016 § 6058 i 6059. Zgodnie z Załącznikiem nr 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z dnia 27 czerwca 2006 r.) wszystkie wydatki refundowane w ramach realizowanego projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego powinny zostać sfinansowane § 6058, natomiast uwzględniony we wniosku o dofinansowanie wkład własny Beneficjenta z § 6059. Wydatki zaksięgowane w roku 2008, tj. przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu zostały zaksięgowane w dziale 600, rozdziale 60016 § 6050.

Nieprawidłowości dotyczące opisów dokumentacji – faktur, rachunków, księgi przychodów itp.

- 1) Na opisach dokumentów księgowych brak dat wskazujących na dokonanie oceny pod względem merytorycznym, jak również podpisów osób stwierdzających, iż wydatek nie jest objęty ustawą Prawo zamówień publicznych.
- 2) Nie przestrzeganie zapisów ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) w zakresie terminów płatności faktur, uchybienia w opisach dokumentów księgowych, nie przestrzeganie systemu obiegu dokumentacji wewnętrznej (opis do: faktury, umowy, itp.), brak tożsamości oryginałów dokumentów księgowych z ich kopiami.
- 3) Podane w opisach faktur numery księgowe pozycji zaksięgowania nie pokrywają się z pozycjami uwzględnionymi w Księdze przychodów i rozchodów.
- 4) W dokumentacji księgowej przy dokonanych skreśleniach, które zostały naniesione na oryginałach opisów faktur VAT brak parafki osoby dokonującej skreślenia oraz daty, co narusza art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm).
- 5) Dokonywanie poprawy treści opisu faktur VAT poprzez użycie korektora i naniesienie nowej treści, co narusza zapisy określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) zawarte w art. 22 ust. 1.
- 6) Błędy rachunkowe i oczywiste omyłki pisarskie na dowodach sprzedaży, fakturach VAT, notach korygujących oraz opisach faktur.

Nieprawidłowości i uchybienia dotyczące promocji projektów

- 1) Brak realizacji działań w zakresie działań promocyjnych, zgodnie z załącznikiem do planu komunikacji pn. „Wytyczne dla beneficjentów z zakresu promocji projektów realizowanych w ramach RPO WK-P” – głównie :
- niezachowanie wymaganych wymiarów tablic informacyjnych i pamiątkowych, bądź całkowity brak tablic w miejscu realizacji projektu,
  - błędnie umieszczone na tablicach informacyjnych i pamiątkowych kwoty projektu w zakresie całkowitej wartości inwestycyjnej, EFRR, budżetu państwa, wkładu własnego,
  - niezrealizowanie wszystkich działań promocyjnych określonych w sekcji K wniosku o dofinansowanie, głównie w zakresie braku zamieszczenia ogłoszeń w mediach lokalnych, informacji na stronie internetowej oraz braku odpowiedniego oznaczenia dokumentów związanych z realizacją projektu.

Naruszenia przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
---

- 1) Nie przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.) w zakresie nie dotrzymania ustawowego terminu zgłaszania pracowników do ZUS.
- 2) Nieprawidłowości dotyczące błędnego wypełnienia druków ZUS P ZUA